

MATERIAŁY

Ks. MARIAN BORZYSZKOWSKI

JAN Z KWIDZYNA: SPIS TREŚCI WYJAŚNIENIA SKŁADU APOSTOLSKIEGO
(PO 1399 ROKU)

(Rękopis 1977 Biblioteki Gdańskiej Polskiej Akademii Nauk)¹

(k. 5a:) Pro tabula exposicionis simboli est sciendum: Quod totus liber iste est distinctus in XIII partes, videlicet in prologum et XII articulos, et quelibet harum parciū est distincta per literas alphabeti, aliqua quidem per plures, aliqua uero, per pauciores secundum quod est longa, aut continens pauciora². Quippe prima pars principialis huius exposicionis est prologus. Secunda est articulus primus. Tercia est articulus secundus et sic consequenter de alijs contentis. Ubi igitur ponitur prologo «B» intelligitur per hoc secunda pars prologi. Et ubi ponitur prologo «C» intelligitur tercua pars prologi. Sicut «b» est secunda litera in ordine alphabeti. Et «C» tercia et sic suo modo intelligatur de alijs literis hic positis. Similiter ubi ponitur «ar», per hoc intelligitur articulus; et numerus qui additur articulo, ostendit quotus sit articulus; litera uero alphabeti circa numerum apposita representat in quota parte illius articuli hoc quod allegatur valeat reperri. Exempli gracia: Cristus dicitur sedere ad dexteram dei patris propter quinque causas: Articulo VI M. Hoc est, si uis scire quinque causas propter quas christus dicitur in scriptura et in symbolo sedere a dextris dei patris, tunc vide in articulo VI° [[M]] ubi ponitur M. Et sic simil modo est in alijs numero et literis in thabula scriptis. Ob hoc scriptoribus debent comitti, quod articulorum numerum in superiori margine scribant, in singulis folijs, et literis alphabeti in marginibus a latere annotent, ut directe respiciat paragraphos solo a principio deputatos et quod queritur faciliter potest reperiri etc.

Adoracio est triplex: articulo VIII° g. Adoracione vna debeat (k. 5 b:) adorari vt pater et filius et spiritus sanctus; articulo VIII° f. Quomodo possint adorari ymago et crux christi, beata uirgo, dyabolo transfiguratus et homo: articulo VIII G.h.I.k. De adoracione utilis est distincio: articulo VIII k. Angeli sunt creati boni, quorum aliqui auerterunt se a deo et facti sunt dyaboli. Alij ad deum se conuerterunt et sunt in bono confirmati et in nouem ordines distincti: articulo primo M. Angeli sunt in celo empirreo per nouem ordines distincti, habentes cognitionem vnam a natura, aliam a gracia et quelibet illarum est duplex: articulo VI k.l. Angeli nos custodiendo merentur: articulo VI k, articulo VII r. Animarum receptacula ante christi passionem fuerunt quatuor; videlicet: infernus, purgatorium, lymbus puerorum nondum in christo renatorum et lymbus patrum ad quem christus solum descendit: articulo V a.e. Antichristus precedet iudicium [[A · b · c Quando nascetur antichristus]] et faciet arte mayca miracula et alia multa: articulo VII A.b.c. Quando nascetur antichristus, de qua tribu erit; quando, vbi [feius potestas]], et quibus predicabit, quam diu regnabit. Qualis erit eius potestas. Quale erit tempus in quo

¹ Teksty źródłowe są dokładną transliteracją pierwówzoru. Wyjątek stanowi interpunkcja oraz użycie dużych liter, dostosowane w pewnej mierze do zasad współczesnych. Ubytki w tekście zaznaczone są nawiasami skośnymi ⟨ ⟩, wyrazy wykreślone podwójnymi nawiasami prostokątnymi [], uzupełniaenia skryptora klamrami { }. Skróty zostały rozwiązane w tekście. Błędy oczywiste np. ortograficzne poprawiono pismem pochyłym.

² Jan z Kwidzyna w swej *Tabula* w odniesieniu do poszczególnych hasel podaje artykuł *Exposicio symboli* oraz literę, która ma być odnotowana na jego marginesie, np. *Adoracio est triplex: articulo octavo, g.* Przepisujący tekst *Exposicio* nie przykładał większej uwagi do oznaczeń literowych. Trudno przy ich pomocy odszukać w tekście podane hasła. Nie straciły natomiast na aktualności oznaczenia rozdziałów.

regnabit, et quid post eius mortem erit: articulo VII C.d. Amen tripliciter accipitur: articulo 12 in fine. Articulus quid sit: prologo. k. Articuli fidey sunt duodecim, secundum numerum duodecim apostolorum: prologo. l. Sunt etiam quatuordecim alia consideracione, quorum septem sunt de diuinitate et septem de humanitate: prologo. M. Ibidem de articulorum sufficiencia. Ascensus; christus ascendit propria virtute cum sanctis patribus, quos de lymbo eduxit: articulo VI a. Ascensionis christi utilitas: articulo VI b. An illi, qui cum christo surrexerunt, cum christo ascenderunt, (k. 5 vc:) ascenderunt corporaliter: articulo XI d. Aureola quid sit et quod triplex sit aureola, scilicet: martyrum, virginum et predictorum: articulo XII a.k.l. Differencia est inter auream auriolam palmarum et fructus: articulo XII l. Aureola non habetur christo, neque angelis: articulo XII M. Aureola martirum est potissimum(a): articulo XII p.

Beatitudo est duplex: scilicet creata et increata: articulo XII b. In beatitudine anima ad videndum deum, unde faciliter duplice lumine sustollitur et in hac visione anima non potest proficere: (articulo) XII C. Beatitudo post iudicium et resurrectionem corporum erit maior extensio et etiam intensio, quam ante resurrectionem corporum: articulo XII R. Beatitudines, que sunt consummate virtutes manebunt in patria: articulo XII v.

Caritas est vna omnium recte diligencium: articulo IX C. Karitas est causa vere reuelacionis et quomodo quis cognoscitur habere caritatem: articulo octavo x. Celi corporum sunt decem: articulo primo M, articulo VI. d. Celum capitur aliquando metaphorice: articulo VI E. In celo empirre quomodo sanctorum sit collacio: articulo VI E. Celum empirre quale est: articulo primo M, articulo VI d.f (articulo) VII C. De celi gaudijs et delicijs: articulo VI g. Et mansionibus: ibidem h.g.h. In celo triplex est premium, scilicet essentiale, consubstanciale et accidentale: articulo XII per totum. In celo non erunt mansiones corporaliter differentes: articulo XII R. Confessio est de omnibus peccatis vni confessori facienda: articulo decimo. A. Nec est invile simplici sacerdoti casus episcopales et papales confiteri: ibidem. Contricio vera includit dolorem de omnibus peccatis preteritis, cessationem ab omnibus (peccat)is presentibus et firmum propositum abstinenti ab omnibus peccatis futuris: articulo decimo. (k. 5 vd:) h. Corpus gloriosum qualiter potest videri, palpari, moueri et esse in loco cum alio corpore: articulo quinto I, articulo XII h.l. Creatura non potest omnipotens fieri: articulo primo. I. Creatura omnis a deo est facta: articulo primo. l. Triplex est creatura, scilicet: pure spiritualis, pure corporalis, et mixta, ex corporali et spirituali: articulo primo. l. Credibilia fidem rationabiliter propnuntur ad credendum talia, ut sint supra ad rationem humanam: prologo. E. Credere in deum distinguitur contra credere deo et contra credere deum: articulo primo. C, articulo VIII A. Non proprie credimus in ecclesiam katholicam: articulo IX A.

Deus tantum est unus, probatur: articulo primo. b. Nec est possibile esse plures: articulo primo. E. Deus cognoscit omnia preterita, presencia et futura: articulo primo. d. Dei sciencia nominatur multis nominibus: articulo primo. E. Deus vere omnipotens, licet non possit peccare uel se meliorem facere etc.: articulo primo. g. Deus non potest facere creaturam omnipotentem, nec de uirgine corrupta, quod fuerit non corrupta: articulo primo. h, articulo XII. O. Deus produxit in esse omnes creatureas et creauit hominem propter suam bonitatem: articulo primo. l. Quare deus creauit mundum et quare non prius creauit eum, uel quid fecit ante mundi creationem: articulo primo. l. q. Quare deus non fecit res indiffinibiles uel meliores et quare permisit hominem ita citu cadere et quare plures homines sunt mali, quam boni: articulo primo. l. q. Deus quinque modis agit: articulo primo. B. R. Ad dei noticiam peruenit similitudine: articulo secundo. C. Deus loquitur quatuor modis: articulo octavo. Est deus piissimus, vocat nos ad penitenciam: articulo decimo. f. g Dyabolus fuit bonus angelus a deo creatus: articulo primo. M. Dyabolus ante christi aduentum in mundum habuit duas manus: vnam inpellentem et aliam attrahentem: articulo IIII l. Dyaboli puniuntur per opera virtutum et sacre theoloye studium: prologo. A. (k. 6 a:) Quomodo dyabolus dicitur ascendisse in celum: articulo VI E. Quare deus permittit demones facere miracula: articulo septimo. b. Dyabolus in aliquo casu potest sine peccatum adorari, sed cave quando transit, figurat se: articulo octavo. I. Dyabolus scit multa futura: articulo octavo. b. Dos, quid sit: articulo XII d. Tres sunt dothes anime: ibidem. d. f. Et quatuor sunt dothes corporis: ibidem. e.h.I. An christus et angeli habeant dothes: articulo XII g. Differencia est inter dotem et donationem propter nupcias et peraffernalia: articulo XII E. Corpus glorificatum potest videri ab oculo non glorificato: ibidem. h. An corpus glorifica-

tum possit esse cum alio corpore non glorificato aut glorificato in eodem loco: articulo XII I.

Eucaristia quomodo conficiatur et quomodo in ea contineatur et quis digne eam accipiat: prologo. O. Qualiter sit adoranda: articulo octavo. g. I. Quid faciendum sit si sacerdos considerat se post consecrationem vinum non infundisse: prologo. p. Si polucio nocturna impedit sumpcionem eucaristie: ibidem. q. Quid, si musca uel venenum in calice fuerit: ibidem. R. Quid, si sacerdos recordetur se aliqua non dixisse: ibidem. Quid, si sangwis stillauerit de calice: ibidem. Quid, si hostiam quis euemerit vel amiserit aut si nimis comedenter: prologo. S. Quid, si sacerdos in missa recordetur se in peccato esse vel comedisse: ibidem. Ecclesia est congregacio fidelium, cuius christus est caput et in ipsam non credimus proprie: articulo nono. a.c. Ab ecclesia quis presciditur tribus de causis: ibidem. C. Ecclesie vniuersalitatem et dignitas: ibidem. d. Et firmitas: ibidem. C. Ecclesia quatuor habuit temptationes, multum graues a tiranis, hereticis, domesticis et antichristo: articulo nono. f. Ut bonorum ecclesie quis sit perticeps tria requiruntur: articulo X a. Extra ecclesiam peccata non relaxantur: articulo decimo. f. Error (k. 6 b:) quinque errores eliduntur circa creationem: articulo primo. r., circa articulum secundum. k.; circa articulum tertium. h. Solum tres errores circa articulum quintum. v. Similiter circa sextum solum tres: articulo sexto. O. Item quinque errores circa articulum septimum. v., octavum. q. nonum. g., decimum. M., undecimum. I., duodecimum. v.

F^(ides) quid sit: prologo. k. Fidei sunt XII articuli, vna consideracione: prologo. l. Alia consideracione sunt quatuor decem, scilicet: septem de diuinitate et septem de christi humanitate: articulo XII S., prologo. M. Nouem sunt cause propter quas erratur circa fidem: prologo. d. Qui pertinaciter discredit vnum fidei articulum, nullum proprie credit: prologo. f. Fide credenda seu credibilia sunt supra humanam rationem: prologo. E. Fide credibilia validis testimonijs proba(n)tur: prologo. S. Vna est fides et fuit ac erit omnium recte credendum: articulo nono. b. Fides non manet in patria: articulo XII S., articulo I a, articulo III a. Filius dei non fuisset incarnatus si homo non fuisset lapsus: articulo secundo. a, articulo tercio. a. Filii incarnatione congrue usque ad sextam etatem mundi est dilata: articulo tercio. a. Filius dei habet multa nomina, ut per hoc in eius noticiam perueniatur: articulo secundo. c. Ibidem de filij dei produccione et spiritus sancti spiracione; solum est vnuus dei filius naturalis, multi autem sunt adoptivi: articulo secundo. h. Quomodo dei filius in maria est conceptus et quare de spiritu sancto: articulo tercio. b. Ibidem: quid denotat ibi litera. d. Solus dei filius est incarnatus, non pater, nec spiritus sanctus: articulo tercio. d. Cristus in primo instanti conceptionis sue fuit vir perfectus in gracia et sciencia: articulo tercio. c. Filij natuitas est triplex, scilicet: eterna, humana et gratuita: articulo tercio. E. Filius dei fuit vere passus, mortuus, et sepultus: articulo quarto. O. Filius dei ex- (k. 6 vc:) tensius adoratur, quam pater aut spiritus sanctus, sed non intensius: articulo octavo. f. Fructus, quid sit et quod est triplex, scilicet: tricesimus, sexagesimus et centesimus: articulo XII l. Fructus duodecim spiritus erunt in patria: articulo XII x.

Gaudium essenciale angelorum in celo non aug(etur), sed accidentale: articulo septimo. R. Gracia triplex fuit in christo, scilicet perfecte sanctitatis, vnonis et capitatis: articulo secundo. b. Gracia dicitur tripliciter, uidelicet generaliter, specialiter et proprie: articulo octavo. O. Gracia gratum faciens est a tribus ramificata in habitus virtutum, donorum et beatitudinum et multa bona operatur: articulo octavo. p.q. Octo sunt gracie gratis date: articulo octavo. R.

Hereticus quid sit: prologo. f. Homo qualis est creatus et qualis fuisset, si stetisset et quales habuisset virtutes et que ac qualia ei fuerunt data precepta et cetera multo: articulo primo. O. Homo qualiter cecidit: articulo primo. p. Homo licet sit ymago dei ac tamen nullomodo adoracione latrie debet adorari: articulo octavo. k.

Idolatrie decem sunt genera: articulo primo. R. Ignis, qui iudicium precedet, vehementer erit et quare mundum purgabit ac renouabit: articulo septimo. f.g.h.t. Imagines quare sunt inuente et qualiter debeant adorari et an ymaginibus patris et spiritus sancti sit cultus latrie exhibendus et qualiter beata virgo, crux christi et eius ymago, debeant adorari: articulo octavo. g.h. Indulgencie quatuor requirunt ad hoc, quod valeant; et an indulgencie tantum valeant quantum sonant et an plus ualeant vni quam alteri. Et an propter eas obmittenda sit penitencia. Et an aliquis viuus, tam viuo quam mortuo, mereri valeant indulgencias: articulo decimo. (In)fernus ubi sit: articulo quinto. A. In inferno reprobri (k. 6 vd:) habent uoluntatem obstinatam, vellet omnes homines esse malos: articulo septimo. t. Iudicium finale aliqua precedent, aliqua comitantur et aliqua sequuntur: articulo septimo. a. Iudicij nouis-

simi certum diem nulla creatura scit: articulo septimo. d., articulo XI C. Iudicium precedencium aliqua erunt inductiva erroris: articulo septimo. a.b. Aliqua erunt incussiu timoris, videlicet quindecim signa per Ieronimum recitata: ibidem. e. Et alia erunt impressua horroris in eodem articulo septimo. f. Inter mundi purgacionem et innouacionem erit duplex differencia: articulo septimo. g. Ad iudicium finale omnes homines et omnes angeli boni et mali veniant: articulo septimo. k.M. An fiat citacio ad iudicium iudicandorum et si asignetur locus et hora in quibus iudicandi debent comparere et quod signum erit aduentus iudicis, in qua forma comparebit et cum quibus veniat: articulo septimo. l. Quinque sunt modi iudicandi: scilicet auctoritatis, subauctoritatis, asserorie dignitatis: articulo septimo. M. Omnes iudicandi cognoscent dominum ihesum esse hominem et deum: articulo septimo. N. In iudicio erunt testes et accusatores: articulo septimo. O. In iudicio omnia hominum peccata erunt omnibus manifesta et erunt ibi quatuor ordines, quia aliqui non iudicabunt et ipsorum aliqui saluabuntur ut perfecti. Alij dampnabuntur ut infideles. Item aliqui iudicabuntur et horum aliqui eciam saluabuntur ut christiani mediocriter boni. Alij dampnabuntur, ut christiani in peccato mortali mortui: articulo septimo. p. In iudicio erit discussio non solum de operibus misericordie, sed eciam de obmissione penitentie: articulo septimo. q. Ibidem non iudicabuntur iudicio discussionis paruuli sive sint baptisati, sive non: articulo septimo. R. Ibidem angeli non iudicabunt iudici asseundo, sed iudicabuntur iudicio retribucionis. Iudicium finale erit in die et prolacio sententie erit vocaliter: articulo septimo. S. De hijs, que sequuntur iudicium: articulo septimo. t. Iustificacio (k. 7 a:) impij ad hanc dicuntur duo concurrere, scilicet: remissio culpe et nouitas vite: articulo V° I. Eciam ad eandem iustificacionem dicuntur quatuor concurrere, scilicet: gracia gratum faciens, expulsio culpe, contricio et motus liberi arbitrij: octauo articulo. P.

Lumen est triplex, scilicet: naturalis intelligentie, literalis scientie, et spiritualis influencie: prologo. a. Ex lumine influencie spiritualis tria oriuntur: prologo. b.

Maria, quando angelo annuncianti consciens creditit mox christum perfectum hominem et deum concepit: articulo tercio. b.c. Et ibi multa amiracione digna maria, quando christum concepit mox in sanctitate confirmata fuit: articulo tercio. c. Marie nomen est sanctissimum: ibidem. e. Maria fuit virgo in concepiente et pariendo et post partum: ibidem. f. Maria est honoranda singulariter: ibidem. g. Maria est mater dei nominanda: ibidem. I. Maria tempore passionis christi fuit simul gaudens et dolens: articulo quarto. d. Maria non est proprie mater: articulo XIII°. Sed ei tamen debetur aureola virginitatis: ibidem. O. An virgo maria debeat adorari adoracione latrie: articulo octavo. h. Quare marie in anuncciacione spiritus sanctus non fuit visibiliter missus: articulo octavo. N. Martir; multis de causis aliquis potest fieri martir, de aureola martirum: articulo duodecimo. k.l.M. Vnus martir habet aureolam alio excellencorem: articulo duodecimo. p. Miracula sunt duplia, scilicet vera et ficta: articulo septimo. a.b.

Natiuitas filij dei est triplex, scilicet: eterna, humana, et gratuita: articulo tercio. e. Noticia est triplex: prologo. I. Noticia angelorum in celo est duplex, nam vna est a natura, alia est a gratia, et quelibet earum est duplex: articulo sexto. k.

Omnipotencia quid sit et quod ad esse potentie tria requiruntur: articulo primo. g. Et quod (k. 7 b:) non possunt esse plures omnipotentes: ibidem. c.g.

Passio domini est merito respicienda et attendendum est quis, quid, pro quibus, a quibus et quare paciatur: articulo quarto. a.g. Quomodo potuit dei filius pati: articulo quarto. b. Passus est christus passione generalissima, amarissima et ignominiosissima: articulo quarto. d. Ibidem, quomodo in eadem anima indiuisibili poterat esse maxima tristitia et maxima leticia. Passio fuit in christo non passio: ibidem. f. Quomodo passio christi justificat: ibidem. k. Passio christi liberat nos a potestate dyaboli a seruitute peccati et a pena eterna et a uisionis diuine carencia et a pena satisfactoria: articulo quarto. l.P. Per passionem christus operatus est nostram salutem, scilicet per modum meriti, satisfaccionis et sacrificij: articulo quarto. M. Pater multipliciter dicitur: articulo primo. f. Et quomodo pater communicat filio et creaturis: ibidem. Quare patri attribuitur potentia, filio sapientia, et spiritu sancto bonitas: articulo primo I. Peccatum aliud mortale, aliud veniale et inmortale, et quid sit peccatum: articulo X° I. In peccato tria sunt, quibus correspondet triplex pena: articulo [[quarto]] V° c. Extra ecclesiam peccata non dimituntur: articulo X° f. Propter peccatorum magnitudinem aut multitudinem nuncquam est desperandum: articulo X g. Vnum peccatum mortale non dimittitur sine alio mortali, securus est de veniali: articulo X I. Ibidem, multum de venialibus. Quid requiratur ad peccati dimissionem: articulo X° I k. Omnia peccata in iudicio erunt

manifesta: articulo septimo. O. Pena est triplex, scilicet eterna, satisfactoria et visionis diuine carencie: articulo quarto. l. Pene sunt diuerse, quas paciuntur (k. 7 v c:) anime in purgatorio et in inferno: articulo V^o c. Penitencie sunt tres partes, scilicet confessio, contricio et satisfaccio: articulo decimo. f. Quis possit absoluere: ibidem. M. De penitencia non est desperandum: ibidem. g. Triplex est penitencia: manifesta, priuata et et sollempnis {articulo I^o}. Penitencia effudentis christi sangwinem aut vomentis hostiam sacram: prologo. R. S. Plenitudo est triplex: articulo octavo. M. Personae tres sunt in diuinis, sunt eque potentes, eque sapientes etc. et sunt vnuus deus et quomodo se habent ad se invicem originaliter: articulo primo, f., articulo secundo, g. Ibidem, de hoc plura ponuntur exempla, et articulo octavo, e. Tres personae diuine vnum habent dominium: articulo secundo. I. Et vna adoracione sunt adorande: articulo octavo. f. Et ipse tres cognoscuntur in patria faciliter secundum proprietates suas: articulo XII e. Predicator habebit aureolam et vnuus alio excellenciorem: articulo XII a.k.l.p. Predicator bonus, si nullum conuerterit adhuc, aureolam habebit: articulo XII p. Premium est triplex, scilicet: essentiale, consubstancial et accidentale et quid, quodlibet horum sit: articulo XII b.c.d.e.f.g.h.i.k. Qui in premio erunt differentes, non habebunt ob hoc in celo mansiones corporaliter differentes: articulo XII R. Prophecia quid sit et ad eam tria requiruntur: articulo octavo. S. Prophecie quatuor sunt gradus: ibidem. t. Prophecie demonum aliquando vera predicunt, et quare deus hoc permittit: ibidem. t. Quomodo prophecia demonum possit discerni a vera prophecia: ibidem. x. Dicere prophetas non intellexisse suas prophecias est error: articulo octavo, t.v. Purgatoriorum u(bi) sit et quare quis in eo teneatur: articulo V^o a. Ibidem b. Quomodo ignis agit (k. 7 v d:) in animam purgandam et non consumit eam. Quibus suffragijs anime in purgatorio adiuuentur: articulo V^o b.d. Contra negantes purgatorium: ibidem. V. g. An existentibus in purgatorio valeant indulgencie prelatorum: articulo decimo. b. Existenteribus in purgatorio aliter prosunt oraciones viuorum, et aliter sanctorum in celo: ibidem. c. Ibidem: existentes in purgatorio, pro eis quis facit suffragia.

Resurreccio christi fuit vera nuncia et ad uitam immortalem: articulo V^o I. Christus resurreccionsue veritatem multipliciter ostendit: ibidem. M.O. Et retinuit christus cicatrices post resurreccionem, propter quinque causas: ibidem. k.l. Quare christus post resurrecciom non fuit discipulis sic sicut prius conuersatus: articulo V^o p. Aliqui resuscitantur ficte. Alij vere, sed imperfekte. Alij vere et perfecte: eodem articulo, n. An illi, qui cum christo surrexerunt, cum christo in celum corporaliter ascenderunt: articulo XI d. Resurreccio generalis omnium erit: articulo septimo. I; articulo undecimo. a. Omnes homines resurgent integri in membris, et idem numero in etate christi, et immortales: articulo XI. e.f.g.h. Causa nostre resurrecconis erit deus: articulo XI. b. Resurreccio nostra erit miraculosa et erit de mane et generaliter omnium hominum in mundi fine: articulo XI d. Dies resurrecconis non potest certitudinaliter sciri: articulo XI c. Capilli vngwes et humores resurgent. Et costa ade, de qua Eua fuit formata, resurget in Eua: articulo XI f. Reuelacio quid sit et quid ad eam requiratur et quod eius sunt quatuor gradus: articulo octavo. S.t. Malis aliqua occulta revelantur: ibidem. x. Quomodo reuelacio fraudulenta a vera possit discerni et quod vere reuelacionis causa sit caritas. Qualiter persona debeat esse disposita, ut sit pro reuelacionibus apta: (k. 8 a:) articulo octavo. N. Reuelacio quando probatur: tria sunt consideranda, scilicet persona cui fit reuelacio; scilicet modus, quo fit et qualia sint illa, que reuelantur: articulo octavo. x.y.z. et etc.

Sacramenta ualent ad erudicionem, humiliacionem et exercitacionem: articulo XI d. Sanctus, quid significet: articulo octauo. c. Sancti, quomodo collocentur in celo secundum, sub et supra: articulo sexto. f. De sanctorum in celo premijs, delicijs, amicicijs et gaudijs: articulo VI° g.k. In sanctis est plenitudo triplex: articulo octauo. M. Quid sit sanctorum communio et quid ad participationem ac bonorum communionis requiratur: articulo X^o a. De sanctorum communione tria bona proueniunt, scilicet: indulgencie prelatorum, preces sanctorum et suffragia mortuorum: articulo X^o b. Sancti orant pro nobis et ad eos possumus nostras oraciones dirigere et ipsi intelligent preces nostras et exaudiuntur in suis pro nobis precibus: articulo X^o c. Sciencia; modus sciendi est necessarius: prologo. g. Sciencia queritur a diuersis propter diuersos fines: prologo. h. Sciencia dei habet multa vocabula: articulo primo, e. Spiritus, quid significet et spiritus sanctus quid sit: articulo octauo. b.c. Spiritus sancti emanacio: articulo secundo c. g. Emanat a patre et filio eque cito: articulo octauo. d.e. A spiritu sancto dicitur dominus ihesus conceptus

triplici ratione: articulo tertio. S. Spiritus sanctus est cum patre et filio adorandus: articulo octauo. f. Spiritus sanctus dicitur dari, mentem inhabitare, apparere et mitti dupliciter: scilicet visibiliter et invisibiliter: articulo octauo. l. Quare spiritus sanctus in columba et in linguis igneis visibiliter fuit missus: articulo octauo. M. Et an illa columba fuit vera. Et quare spiritus sanctus beate virginis non fuit visibiliter missus: ibidem. N. Ibidem: quare tempore legis moysayce et pro nunc non mittitur visibiliter spiritus sanctus. Aliqua loquitur nobis spiritus dei et aliqua loquitur nobis spiritus noster: articulo octauo. e. Sim- (k. 8 b) bolum fidei, quid sit: prologo. l. Triplex est simbolum: scilicet apostolorum, nicenii et Anastasij: prologo. N. Ibidem: quare simbolum apostolorum dicitur sub silencio.

Temptaciones quatuor enumerantur: articulo nono. f. Theolyam studere est meritorium vite eterne: prologo. a. Ad theoloym studium exhortacio: prologo. c. Studendi in theoloym rectus ostenditur modus: prologo. g. In theoloym ac alia sciencia diuersi student propter diuersos fines: prologo. h. Trinitas; de trinitate contingit tripliciter tractare: articulo primo. a.

Verbum est triplex, scilicet: mentale, vocale et opus factum: articulo secundo. d. Ibidem verbum mentale est triplex: scilicet: angelicum, humanum et diuinum. Inter verbum diuinum increatum et verbum creatum triplex est differencia: articulo secundo. c. De ratione verbi diuini duo sunt specialiter: articulo secundo. f. Virgo corrupta non potest fieri non corrupta: articulo primo. h., articulo XII o. Virginitatem debetur [fet] aureola: articulo XII a.k.l.n. Virginum vna habet aureolam excellentiorem alia: articulo XII p. Per que amittitur virginitas: articulo XII N. An per demonem incubo, uel polucione nocturna, aut sola mente, uel in annis puerilibus, uel fluxu seminis amittatur virginitas: articulo XII n.o. Virtus; quomodo habitus virtutum cardinalium, theologicarum, donorum et fructuum maneant in patria: articulo XII S.t.v.x. Visio essentiae diuine non crescit in claritate in angelis, quamvis vnu s eorum clarius alio videat: articulo VI° k.l. Essentia diuina non potest per se videri oculo corporali: articulo XII g. Ibidem: An videns essentiam diuinam habeat delectacionem, et an omnes videntes eam equaliter videant. Vita eterna habet delicias (k. 8 v c.) et gaudia et omne bonum: articulo VI° g, et articulo XII a. In vita eterna triplex essentia est, scilicet substancialis et accidentalis: articulo XII b. Voluntas dei specificatur quinque modis, scilicet: percepcione, prohibicione, consilio, permissione: articulo primo. k. Voluntas diuina est efficacissima: articulo primo. l. Voluntas triplex fuit in christo, scilicet: diuina, racionis et uoluntatis carnis: articulo quarto. f.

Christus non fuisset incarnatus si homo non fuisset lapsus: articulo secundo. a. In christi concepcione fuit triplex virtus, scilicet: innata, infusa et increata: articulo tertio. e. Ibidem: christus in primo instanti sue conceptionis fuit plenissimus gratia et meritis. Cristi humanitati fuit triplex gracia communicata: articulo secundo. b. Christus aliquos humane nature defectus assumpsit, et aliquos non: articulo quarti. b. Christus est coronatus (tr)iplici corona: articulo quarto. a. Christus quinque modis cognovit: articulo quarto. c. Christus passus est passione generalissima, acerbissima et inacerbissima et ignominiosissima: articulo quarto. d. In christo fuit triplex uoluntas, scilicet: diuina, racionis et carnis, et fuit in eo propassio, non passio: articulo quarto. f. Christus meruit nobis et sibi et per suam passionem nos a seruitute dyaboli et seruitute peccati ac reatu supplicij liberavit: articulo quarto. l. Christus est honorifice sepultus propter tres causas: articulo quarto. N. Cristi corpus ante passionem fuit vere corruptibile, sed non post mortem: articulo quarto. O. Christus ad lymbum patrum solum descendit post mortem cum quibus patribus ibi usque ad hor(am) resurreccionis sue manserit et eos de lymbo eduxit: articulo V e. Christo debemus in morte et resurreccione (k. 8 v d.) conformari: articulo quinto. h.i. Quare christus retinuerit post resurreccionem cicatrices. Et an eas sanctus thomas tetigerit: articulo V^o k.l. Christus gloriam resurreccionis sue multipliciter ostendit: articulo V^o M.o. Quare christus discipulis post resurreccionem suam, sic sicut prius non est conuersatus: articulo V^o p. Christus ascendit super omnes celos propria virtute et ex hoc prouenit nobis multiplex fructus: articulo VI° a. Quare christus dicitur secundum diuinam naturam de celo descendisse aut celum ascensisse: articulo VI° c. Christus dicitur sedere a dextris dei propter propter quinque causas: articulo VI° M. N. Christus est caput ecclesie: articulo nono. a. Christus non est simpliciter petendus, ut oret pro nobis patrem: articulo X d. Christo non debetur aureola: articulo XII M. Christus veniet ad iudicium in forma humana glorificata cum omnibus angelis et sanctis suis: articulo septimo. k.l.M. Arma christi apparet in iudicio: articulo septimo. N.